

Mevlevilik Nedir ?

Celâleddini Rûmî Kimdir ?

Yazan : ZİYA ŞAKİR

— 74 —

Hazreti Mevlânâ, (Muhiddini Ar-
râbi'yi) o derece takdir etmiştir ki,
onun [637 senesinde] vefat ederek,
(Şam)'da (Cebeli Salihîye)'de def-
nolunduğunu duyduğu zaman (se-
lâset) kaydı ile kendisini bir an
bile cebretmiyor. hudutsuz dima-
ğma, manevî ilham nasıl lâih ol-
ursa, tıpkı açık bir kitap okur gi-
bi, sür'at ve sühuletle, karihasına
doğan beyitleri söylemekte devam
ediyordu.

Cenâbı Mevlânâ, bu beyitleri
söylemek için, zaman ve mekân
kaydı da gözettirmiyordu. Hattâ, fi-
kir sükkünü ile düşünip söyleyebil-
mek için, tenha köşelere çekilmek
lüzumunu da hissetmiyordu... Med-
resesindeki hücresinde, cami ve
mescitlerde ibadet haricinde, ika-
metgâhının kabul odasında, ekse-
riya tenezzüh'e çıktığı (Meram)
bağlarında, âdeti mucibince sık sık
devam ettiği şehir hamamında ve
(İlgün kaplıcası)'nda, bazı akşamlar
gıyup dolayıştı kale hendekleri
kenarında, hattâ halk ile dolu cad-
de ve sokaklarda bile, - bazan -
fasılasız bir surette Mesnevi'yi söyle-
mekte devam ediyordu. kendisini a-
dım adım takip eden (Hüsameddin
Çelebi) de bunları bir harf bile ka-
çırmadan, büyük bir sür'at ve dik-
katle derhal kaydediliyordu.

(Seyit Sahih Dede) ismindeki
Mevlevî azizinin, (Mecmuatut-ta-
varihülmevleviye) ismindeki kita-
bın rivayetine nazaran; 659 senesi
Zilhicce ayının sonlarında, (Mes-
nevi)'nin birinci cildi hitama er-
miştir. Ve, başladığı günden o gün-
e kadar da tam on aylık bir za-
man geçmiştir.

Bu cildin ihtiva ettiği Mesnevi-
lerden 176 kit'ası kırmızı mür-
keple, 402 beitti de siyah mür-
keple - müsveddeden temize çekil-
mek suretile - yazılarak bu kısım
ikmal edilmiştir.

Müsveddeler, başından sonuna
kadar, Hüsameddin Çelebi tara-
fından - güzel bir sada ile - okun-
muş. icap eden noktalar, Cenâbı
Mevlânâ'nın işaretile tashih olun-
muştur.

İkinci cildin başlayacağı zaman,
[ki, 660 senesi (Muharrem) ayının
ilk günlerine tesadüf ediyor.] Hü-
sameddin Çelebinin zevcesi hastala-
nıyor. On iki gün süren bu has-
talıktan vefat ediyor. Bu yüzden,
çalışmaya fasıla veriliyor.

Bu fasıla, yalnız Hüsameddin
Çelebi'nin duçar olduğu elem ve
kederden ileri gelmiyor. Garip bir
tesadüf eseri olarak, (Hazreti Mev-
lânâ) da o sıralarda derin derin ve-
cidlere dalıp gidiyor, uzun saatle-
ri, (istiglak)larla geçiyor. İkinci
cilde başlamak için, hiçbir arzu
göstermiyor. Bu sükkât, tam iki se-
ne devam ediyor.

İki sene böylece derin bir sükkât
ile geçtikten sonra bir gün birden-
bire Hüsameddin Çelebinin içine
bir ateş düşüyor. (Tifli can)'ının
gırye sadalarımla işitiyor. Halkı
derhal (Hazreti Mevlânâ)'nın hu-
zuruna geliyor. (Mesnevi)'ye de-
vam edilmemesi rica ediyor.

Birinci cildin hitamından tam
iki sene, iki ay geçtikten sonra,
[yani, 662 senesi Rebüllevvel ayın-
ın ilk günü olan (cuma) günün-

[de] ikinci cildin yazılmasına baş-
lanıyor. [Bu esnada, Cenâbı Mev-
lânâ 58 ve Hüsameddin Çelebi de
40 yaşındadır.].

İkinci cilt de, kırmızı yazı ile 111
kit'a ve âdi mürkeple 3793 beyit
tutuyor. Bu cilt de bittikten sonra,
- birinci ciltte yapıldığı gibi - ba-
şından sonuna kadar güzel ve yük-
sek bir sesle okunuyor. Lüzümle-
nen tashihler yapılıyor. Muhafaza
ediliyor.

Üçüncü cilde, (663) senesinde
başlanıyor. Bu cilt de, kırmızı ya-
zı ile 130 kit'ayı ve âdi mürkeple
4796 beyiti ihtiva ediyor.

664 senesinde, dördüncü cilde
başlanarak o sene sonunda bu da
138 kit'ası kırmızı ve 3841 beyiti
siyah mürkeple yazılmış olarak
bitiriliyor.

Beşinci cilt, 665 inci senenin ipti-
dasında başlıyor. 176 kit'ası kırmızı
mürkeple ile, 4225 beyiti de, siyah
yazı ile ikmal ediliyor.

666 ncı yılda, altıncı cilde başla-
nıyor. Bu da, 134 kit'ası kırmızı ve
4918 beyiti siyah mürkeple yazıl-
arak, böylece [6 cilt Mesnevi'yi
şerif] kâmilan hitama eriyor.

Bu altı cilt, Hüsameddin Çelebi
tarafından, başından sonuna kadar
güzel ve yüksek sesle okunuyor.
Hazreti Mevlânâ kâmilan dinliyor.
Her cildin ikmalinden sonra yapı-
lan tashihlerin birkaç noktası, tek-
rar tashih ediliyor. Bu muazzam
eserde hiçbir aksaklık bulunmadı-
ğına kat'iyyen kanaat getiriliyor.
Heride yanlış okumalara meydan
verilmemek için muğlak kelimelere
harekeler konuluyor. (Mesnevi
şerif) işte böylece; (965) kit'ası
kırmızı, (25,585) beyiti diğer mür-
keple yazılmış olduğu halde,
kat'iyyet kesbediyor.

Bunun üzerine eser ciltleniyor.
Her cildin üzeri saf altın nakışlar-
la tezyin ediliyor. Bilhassa yaptırıl-
an kıymetli sandık içine yerleştirilerek,
muhafazasına son derecede
dikkat ve ihtimam gösteriliyor.

Bizzat (Sultan Velod) naklede-
ri ki, bu muazzam eser ikmal edil-
dikten sonra, kendisi bu aslı nü-
shadan bir kopya çıkartıyor. Fakat,
eserin sonunu teşkil eden (şehza-
degân) hikâyesinde, iki şehzade-
den bahsedildiği halde üçüncü şeh-
zade hakkında bir şey yazılmadı-
ğı nazarı dikkatini celbediyor. Der-
hal (Hazreti Mevlânâ)'nın huzuru-
na giderek bunun sebebini öğren-
mek istiyor.

Cenâbı Mevlânâ, mahdumu Sul-
tan Velod'ın bu sualini pek haklı
buluyor. Ve buna karşı:

— (Mesnevi), manevî emir ve
ilhamlarla vücude gelmiştir. Onun
uzatılıp kısaltılması, bizim elimiz-
de değildir. Baş ve sonu, ancak
(Hak)'ın emrû iradesine tâbidir...
Hikâye, üçüncü şehzadeye gelince,
bizim nâtikamız, bir deve gibi çö-
küvermiştir. Artık haşre kadar, bi-
zim için bu yolda Mesnevi'yi söyle-
mek imkânı da selbedilmiştir.

Diye cevap vererek, mahdumu
(Sultan Velod)'i tenvir ediyor.
(Daha var)

Pağarcık

Eski hidrellezlerin kitabı!

Yarın değil, öbür gün hidrellez,
fakat salı günü herkes içinde gü-
cünde olacağı için, zannedirim ki
hidrellezi çok kimse bugün yap-
acak! Ne gün yaparlarsa yapsınlar,
onu bırakalım şimdi de geleim asıl
anlatmak istediğimiz şeye... eski
hidrellezlerden sonra, ortaya bir
kitap çıkardı. Kitap dediğim, şim-
di öyle ikide bir zıp zıp meydana
çıkan mevsimin en güzel edebî
romanları filân gibi pek şatafatlı
kitaplardan değildir. O, alelade, kü-
çük ve nihayet kırk paralık bir hi-
kâyecikti. Bunun satıcısı da koca
İstanbulda topu topu bir kişi idi
ki o da hâlâ sağ olan upuzun boy-
lu, karayağuz ve sırm gibi adamdı.

Yılın diğer mevsim ve aylarında
yine böyle alelade, ufaktefek, kı-
tıpıyoz kitapçıklar, risaleler, ke-
ten helvacı türkükleri, bayağı des-
tanlar filân satan bu adam, hid-
rellezden sonra gelen haftalar için-
de de o dediğim kitabı satardı.

— O dediğin kitabın adı ne idi
ve adam onu nasıl satardı?

Diyeceksiniz. Adı her sene biraz
değişen ve hayli uzunca olan bu
mübarek kitapçık, yüksek ve ol-
dukça makamlı bir sesle şöyle sa-
tılırdı:

— Yatalak kaynanasının tandır
kapağını satıp hidrelleze Kâhta-
neye giden Dürbâb hanımın hikâ-
yesi.. kırk paraya! Okuyun da ib-
ret alın, yirmi paraya!

— Görüncesinin gelinlik entari-
sini rehine koyup da aldığı para ile
Çırpırcıya giden düttüri Zehra ha-
nımın hikâyesi.. yirmi paraya!

— Ağababasının kışık mest, pa-
buçlarını eskici Yahudîye okutup
da Gökşuya giden küçük hanımın
hikâyesi.. otuz paraya!

— Kocasından gizli, çamaşır ka-
zanını Bitpazarında mektebe bağ-
latıp fulya tarlasına giden pasaklı
Gülsümün hikâyesi.. kırk paraya!

— Kaynatasın samur kürkünü
yok pahasına verip Kurbağalidere-
de sandal safası yapan Cacep be-
yin hikâyesi.. yirmi paraya!

Eski hidrellez gezmelerinin, İs-
tanbulda nasıl bir zaruret haline
girmiş olduğunu bunlardan daha
canlı surette gösterecek vesikalar
var mıdır?

Osman Cemal KAYGILI

Bahriyeli Salim dün teslim oldu

Bahriyeli lâkabile maruf sabr -
kâfir Salimin evvelki gece Beyo-
ğlu'nda bir barda metresi 25 yaşında
Mükerrremi dört yerinden kursun-
la yaralayarak öldürdüğünü dün
yazmıştık. Zabita tarafından aran-
makta olan Bahriyeli Salim dün
akşam adliyyeye gelerek müddei -
umumiliğe teslim olmuştur. Salim
bugün sargusu yapılmak üzere
sulh mahkemesine verilmesi
muhtemeldir.

Polonyanın millî bay- ramı münasebetile merasim

Polonyanın millî bayramı mün-
asebetile gherimizde Saint - Loui
kilisesinde dinî merasim yapılmış-
tır. Polonya Orta Elçisi ve Baş
konsolosu Karol Bader, merasimde
nazır bulunmuştur.

mi arıyorum, didik didik olmuş.
Bütün hıncımı bu kırmızı kâğıd
parçasından almışım galiba.. mah-
cubiyetinden kıziyorum. Keder
ve üzüntü, bana hiç âdetim olu-
yan işleri yaptırıyor.

Buruşmuş bile parçasını kon-
trole uzatırken tramvaydan inme-
ğe hazırlanıyorum. Memurun gel-
diği isabet olmuş doğrusu.. çünkü
ben galiba gene evimin önünde
inmeğe muvaffak olamıyacağım.

Bir iki saat içinde o kadar çok
değişmiştir ki, odadan içeri girer
girmez hem annem ve hem de tey-
zem hayretle bana dönüp sormağa
başladılar...

— Ne bu halin Berid?.. Sapsarı
olmuşsun. ne oldu, birdenbire,
hastalandın mı yoksa...

Hiç cevap vermedim. Mantomu
ve şapkamı yirtaracasına çıkarp
pıyanonun üzerine doğru fırlat-
tım. Bu sefer annem halimden da-
ha ziyade korkarak tatlı bir se-
kilde sormağa ve aynı zamanda

ŞEHİR HABERLERİ

Açılan akreditifler sür'atle kullanılacak

Kullanılmayanların hakları iptal edile- rek Ticaret Ofisine verilecek

Hariçten deri ithali için hükü -
metin Deri Birliği emrine 125 bin
dolar ve 75 bin sterlinlik akreditif
açılmıştı.

Bugün aldığımız malûmata gö-
re Ticaret Vekâleti bu hususta mü-
him bir karar vermiştir.

Bu karara göre, akreditiflerin
edip de en kısa bir zamanda ithal-
atı yapmak için bu akreditifleri
kullanılmayanların hakları iptal e-
dilecektir. Bu husustaki tebliğat
dün sabah telgrafla Birlikler U -
mumi Kâtibliğine ve Takas şir -
ketine bildirilmiştir. Hükûmetin
bu isabetli kararına sebep şudur:

Bazı ithalatçılar kendilerini ak-
reditif açıldığı halde harice sipa -
rış vermemekte ve daha müsaid
vaziyetler beklemektedirler. Hal-

Sular idaresi er- kânının tayini

Belediye Sular İdaresinin yeni- den hazırlanarak Şehir Meclisince tetkik ve tasdik olunan esas tali- matnamesi ay başından itibaren mer'iyete girecektir.

Bu talimatnameye göre badema
Şehir Meclisi âzaları Sular İdaresi
meclisi idare âzalarına seçile-
miyeceklerdir.

Sular İdaresi Müdürünü ve bu
âzaları Belediye Reisinin inhası
üzüne Dahiliye Vekâleti tayin ve
âzaledecektir.

İdarenin teşkilâtı fen, abonman,
hesap, levazım, muamelât, hukuk
işleri olmak üzere yeniden 6 kıs-
ma ayrılmıştır.

Kadın kumaşları çe- şitleri de tahdid edilecek

Fiyat Mürakabe Komisyonu ya-
rın Mintaka Ticaret Müdürlüğün-
de toplanarak kumaş, şapka, göm-
lek fiyatları üzerinde görüşmeler
yapacaktır.

Haber aldığımız göre Komis-
yon erkek kumaşları gibi kadın
kumaşları tiplerinin de tahdid e -
dilmesi için ihzarî mahiyette bazı
kararlar alacaktır.

Dünkü ihracatımız

Hariçle olan ticarî faaliyette mü-
him nakliye güçlükleri mevcut ol-
duğu halde ihracat için satışlar ha-
raretili bir surette devam etmekte-
dir. Dün muhtelif memleketlere
215 bin liralık ihracat muamelesi
kaydedilmiştir. Bu meyanda İtal -
yaya deri, Almanyaya nohud, pa-
muk çekirdeği, Çekyaya halı, ba-
lık, İngiltereye kendir, İsviçreye
kepek, Mısra bütün sevdikilmi-
tir.

kaldığım resim, karyolamın üze-
rinde duruyordu. Asabiyette onu
da yere fırlattım. İtina ile çerçe-
veledim gün bu küçük Ferid kopye-
si gardrobun ayağına çarparak kır-
ıldı ve ben bu ince sesin verdiği
tesirle kendimden geçtim.

Bugün akşam üzeri Hâle geldi.
Daha birkaç saat evvel ondan ay-
rıldığım için, birdenbire çıkıp evi-
me gelmesi beni meraka düşürdü.

— Good Evening Hâle, dedim.
Ve gelişindeki sebebi kendisinin
anlatmasını istediğim için başka
bir şey söylemeden onu kendî oda-
ma çıkardım.

Hâle herhalde acele bir iş için
gelmişti. Mantosunu bile çıkarma-
ğa lüzum görmeden koltuğa ili-
şti.

— Seni merak ettim kardeşim,
dedi. Hem gene sana mühim bir
şeyden bahsetmeğe geldim.

Bunun da ne olabileceğini sor-
mağa lüzum görmeden o devam
etti:

— Bu akşam Emelin köşkünde.

BASRA YO- LU TİCARETİ

Irak hâdiseleri üzerine durdu

Irakta çarpışmalar başlama-
sı üzerine Basra tarikile İn -
giliz müstemlekeleri ve Ame-
rika ile yapılmakta olan karşı-
lıklı ticaretimiz sekteye uğra-
mıştır. Bu sene İngiltere müs-
temlekeleri ile Amerikaya
Basra tarikile mühim miktar -
da mal sevk edildiğinden Dev-
let Demiryollarına aid bir çok
vagon İraka gönderilmiştir. Bu
vagonların büyük bir kısmı
muhtelif ithalat ile Amerika
avdet etmişlerdir. Bir kısmı da
el'an İrakta bulunmaktadır.
Bu vagonlar da Amerika ve
İngiltereden gelen manifatura
ve diğer bir kısım eşyayı ala-
rak döneceklerdir.

Basra tarikile yeniden ne va-
kit mal sevk edilebileceği he -
nüz meçhul bulunmaktadır.

Otobüsler

Fazla yolcu alınmama- sı için geceleri de kontrol yapılacak

Son günlerde Beyoğlu - İstan-
bul arasında işleyen otobüslerin
hemen ekserisine saat 19 dan sonra
ayakta 5.6 yolcu alındığı görü-
lmüştür. Zabıtai belediye ve sey-
rüsefer memurlarının mesai saat-
leri haricinde yapılan bu kabil ha-
reketlerin önlenmesi için geceleri
de nöbetçi seyirüsefer memurları
bulundurulması kararlaştırılmış-
tır.

Birlikler umumî kâtibi döndü

Bir müddettenberi Ankara'da bu-
lunan Birlikler Umumi Kâtibi Sa-
lih Bangoğlu gherimize dönmüş-
tür. Mumaileh hariçten ithal e -
dilecek maddeler hakkında Vekâ-
letle temaslarda bulunmuş ve bu
hususla lüzumlu direktifleri ala-
rak avdet etmiştir.

Beşiktaş ve civarının imar plânları

Şehirceilik Mühassısı Prost Be-
şiktaş ve civarının imarlarına aid
tâfsilat plânlarını hazırlamağa baş-
lamıştır. Mumaileh dün buralar-
da tetkikleri yapmıştır.

Akaretler - Maçka yolunun ve
Beşiktaş tramvay caddesinin ne
miktarda genişletileceği bu plânların
hazırlanmasından sonra belli ola-
caktır.

Belediye reis mua- vininin teftişleri

Belediye Reis muavini B. Lutfi
Aksoy dün Aksaray, Samatya ve
Şehzadebaşındaki bazı esnafı ve
bu meydana kasapları teftiş et-
miştir. Üç kasabın açıkta et sattığı
görüldüğü bu etler müsaderе olun-
muş ve ayrıca kaba kâğıdlarla tar-
tan 3 kasaba da beşer lira para-
cezası kesilmiştir. 2 bakkalın da
etiketsiz satış yaptıkları görüldü-
ğünden ceza zaptı tutulmuştur.

ki çaya davetliyim. Bu sebeple sa-
na da haber vermeğe geldim, gi-
deriz değil mi?

Mühim dediği bu haber hiç de
hoşuma gitmedi.

— Teşekkür ederim kardeşim,
dedim. Beni bu hususta mazur gör.
Hem davetli olmadığım bir yere
ne hakla gidebilirim?.. Sonra bilir-
sin ki, Emelle aram hiç iyi değil-
dir. Zaten onun için beni davet et-
memişti ya.. hele bugünkü hâdi-
seden sonra bir daha onun yüzü-
nü bile görmek istemem.

Bir kaç saat evvel işlemede gör-
dülerimi anlatmadım. Çünkü
kendim fena mevkide kalacağım.

— Sen gider bol bol eğlenirsin
Hâle, dedim.

— Maksad benim gitmemde de-
ğil ki Berideğim.. seni oraya gö-
türmemde sebep var. Gene tees -
süre kaplayım deme sakın. Bu
geceki çay kimin şerefine verili-
yor biliyor musun?.. Doğrudan

(Daha var)

DIŞ POLİTİKA

Uzun harp

Prof. H. Şükrü Baban

Kısa şimşek harbi Führe-
rin hitabelerinde, müca-
dele patlamadan evvel,
üzerinde en ziyade ısrar ettiği bir
formül idi ve muhakkak ki bu yıl-
dırım ve şimşek darbesini imkân
bulduğu bütün yerlerde Alman er-
kânharbiyesi tatbik etti.

Lehistan, Belçika, Fransa hep
şimşek harbi nümuneleri içti. Bu
sistemin tatbik olunacağı veh-
medin değişik arazide faraza Bal-
kanlarda veya kumluklarda mese-
lâ Afrikada bu tarz, son hâdiselerle
sabit olduğu veçhile, mükellem ve
tam bir surette tahakkuk sahasına
çıkardı.

İnsan eline geçmiş günlerin ga-
zetelerini alıp boş vakitlerinde bi-
raz göz gezdirecek olsa muvassala
hatırların uzamasından, açık sı-
kıntılarından, benzin fıkdanından,
maneviyat bozukluğundan bahso-
lunduğunu görür. Norveçin deni-
zası olması Hitler için otobüs ka-
cırmak diye tavisif olunmuş idi.

Holandanın gölleri asılmaz engel-
lerdi, Majino hattı tarihin kayde-
yemediği muazzam bir set idi, hat-
tâ yakın günlerde Balkan tabii
maniaları aylar ve hattâ senelerce
uğratırcı istihkamlardan sayılı-
yordu. Hele Afrikanın kumları ve
rüzgârları asri vasıtalarla müch-
hez bir ordu için asılmaz sahalard-
dı, tıpkı denizin asılmayacağı gi-
bi.. Fakat bütün bu mâniler, set-
ler kararını vermiş usta bir harp

makinesinin karşısında hiçbir za-
man fazla mukavemet gösterme-
di. Yıldırım inisi Simalin buzlu
muntakalarında yitirdiği gibi, Ce-
nubun kırmızı çölleriinde ve Bal-
kanların dağlık keçi yollarında da
revaç buldu. Yalnız dikkat edile-
cek olursa bu zaferler hep kısmî
galibiyetler silsilesini teşkil eder.

Belçikanın, Holandanın, Lehista-
nın hattâ Fransa ve Balkanların
istilasî, Şimali Afrikada ilerleme-
ler nihayet bir küll teşkil eden dev
boğuşmasının muayyen devreleri-
dir. Âdetâ bir maçıki ravuntlar
gibi.. Son darbe indirilmedikçe
zafer talii bir tarafa kat'î olarak
gülmüş sayılamaz.

Büyük Britanya İmparatorluğu
bugüne kadar soğukkanlılığını kay-
betmeksizin bütün darbeleri cebi-
ne indirdi. Kit'adaki ric'atler, ge-
kilmeler, hezimetler şöyle dursun,
bizzat adalara tevcih edilen kanlı
ve haşın taarruzlar karşısında da,
onların doğruduğu ızdırıp ve elem-
ler müvacehesinde de metanetini
elden çıkarmadı. Herşey bir şeh-
rinin, bir fabrikasının, bir tersane-
nin felâketine şahit oldu. Fakat
kendisine çizdiği yoldan, hattâ
Fransa inhidamından sonra bile,
vazgeçmedi. İngilterenin yolu sa-
rihtir. İyice hazırlanmadığı bu mu-
harebeye cedit esasında hazırlan-
mak, kendi sinai membaları yet-
mezse Amerikan kuzın kollarından
istifad ederek en uzun bir âtiye
doğru mukavemeti sürüklemek bir
kelime ile şimşek harbi yerine
kaplumbağa harbi yapmak.. Mis-
ter Çörçil'in son nutkunda bir de-
fa daha tekrarladığı gibi, Almanyâ
bütün Avrupa hattâ Asya ve Af-
rikaya da yayılabilir, hattâ Hindis-
tana kadar gidebilir. Fakat adala-
rın mukavemetini kırmadıkça kat'î
muzafferiyeti kazanamaz. Hasma
kendî harp tâbiyesini braktırarak
istenilen usul ve tâbiyyeye (tatbik
etmiye mecbur eylemek bedihidir
ki bir muvaffakiyettir. Bu şekil-
ki muvaffakiyeti yani uzun harp
ve devamlı müsarra formülünü

Almanyanın ister istemez kabule
mecbur olduğu da hâdiselerin sa-
hadetile müeyyedir. İngilterenin
Vaşington Sefiri Lord Halifax bir
nutkunda yirmi senelik bir harp-
ten bahsediyordu. Mister Çörçil ise
1944 yılına sırf bir resim gibi der-
mayan etmişti. Büyük Britanya
diplomasisi bütün vasıtalarla har-
bi uzatmak, yamamak ve çürütmek
ve galip kuvveti zaferlerinin az-
met ve harabeleri altında ezmek
plânını takip ediyor. Bu mücade-
le de bugün Lehistanda, yarın Nor-
veçte, öbür gün Afrikada ve
Balkanlarda olabilir; yeter ki İm-
paratorluğun dimağı ve kalbi ma-
sun kalsın..

Alman devlet adamları ise 1941
senesinde harbin bitirileceğini
memlekeleri halkına karşı taah-
hüt etmiş bulunmaktadırlar. Öñit-
mizdeki günler, haftalar ve aylar
Berlin bakımından kat'î ve hayati
bir ehemmiyeti haizdir. Öldürücü
darbeler her tarafa indirilmeli ve
Büyük Britanya aslanı yere seril-

(Devamı 3 üncü sayfada)

SÜNGÜLER PARLADI!

Müellifi: İRFAN DOĞAN

Edebi Roman: 12

Gene dalmamak için biraz olsun
düşünmemeye çalıştım. Camdan
dışarıya bakarak eve gidinceye
kadar oyalanmak istiyordum. Tek-
rar dalaçak olursam üçüncü bir
felâketle karşılaşmaktan korku-
yordum. Amma başka felâket kal-
dı mı acaba?

Seven bir kıza iki saatlik bir za-
man içinde malûm olan bu hakı
katlerden daha fenası isabet ede-
mez ki, Benim için en büyük var-
lık bugünden itibaren kaybolma-
ğa başlıyor. Feridin üç günlük izin
müddetinin bana çok uzun gele-
ceğini düşünürken, bundan sonra
bütün günlerim hep böyle geç-
cek. Vaktile 'sevilişmiş' sonradan

terkedilmiş bir nişanlı.. Bu sebe-
le kimsenin yüzüne bakmağa hak
ve cesareti olmayan, ancak evinde
oturmağa mahkûm bir Berid yanı-
ben.. Feride karşı o kadar itimat
beslemiştim ki, Hâleden işittiğim
balo hikâyesinin ve biraz evvel
gördüğüm sahnenin yalan olma-
sını, benim bunda aldandım olma-
mı istiyordum. Ne olur diyordum, şu
anda gözlerimi bir yatak içerisinde
açsam ve her şeyin bir rüya oldu-
ğunu görsen.. amma neye yarar..
hepsi boş bir istek.. rüyadan uya-
nacağım yerde, sert bir elin hafif-
çe omuz başıma dokunması ile dal-
galıktan kurtulup kendime geli-
yorum. Kontrol memuru.. Bilet-

SON HABERLER

İtalyaya ilhak edilen arazi

Lubiana muhtar bir teşkilâtla idare edilecek

Roma, 3 (A.A.) — Stefani: Resmi İtalyan gazetesi, İtalya kralına ilhak edilen ve Lubiana eyaletini teşkil eden yeni arazide kanunun esaslı ilân eden kararın metnini neşretmektedir. Bu kararnamede bilhassa şöyle denilmektedir:

«Hududları merbut harita ile tahdid edilmiş olan Sloven arazisi Lubiana ismi altında İtalya kralının ayrılmaz bir cüzünü teşkil etmektedir.

Ahalisi tamamiyle Sloven olan Lubiana eyaleti muhtar bir teşkilâtla idare edilecektir.

Askerî hizmet Lubiana eyaletinin Sloven ahalisi için mecburi değildir.

İlk mekteplerde Sloven lisanının tedrisi mecburidir. Orta ve yüksek mekteplerde İtalyan lisanının tedrisi ihtiyaridir. Bütün resmi vesikalar her iki lisanla yazılacaktır. İtalya hükümeti Lubiana eyaleti arazisinde İtalya kralının kanunvericisini ve diğer kanunlarını neşretmek ve bunların mahallî kanunlarla telifi için lüzümlenen tedbirleri almak hakkına sahiptir.

Bu kararname, nihai tasdik için teşkil meclisiere tevdi edilecektir.

Japon hariciye nazırı imparatora izahat verdi

Tokyo, 3 (A.A.) — D.N.B.: İmparator Hariciye Nazırı Matsuo'ya kabul etmiştir Matsuko Sovyetlerle yapılan bitaraflik muahedesinde sonraki siyasi hâdiseler hakkında İmparatora izahat vermiştir.

Bu mülâkattan sonra Başvekil Prens Konoye'nin reisliği altında bir toplantı yapılmış ve bu içtima nazırlarla ordu erkânı iştirak etmişlerdir.

Amiral Darlan Paris'e gidecek

Vichy, 3 (A.A.) — İyi haber alan Fransız mahfillerinde öğrenildiğine göre Amiral Darlan bu haftanın sonunda veya önümüzdeki haftanın başında Paris'e gidecektir.

Akdeniz meydan muhanebesi

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Görülüyor. Akdeniz cephesindeki mücadeleyi vakit kazanmak için yapılmış büyük bir hareket telâki ediliyorlar. Bunun böyle olduğu İngiliz ve Amerikan devlet adamlarının sözlerinden anlaşılabilir. Beraber, İngilizler filen, Amerikalılar da Kızıldenizin nihayetine kadar göndermeye başladıkları yardımlarla Akdeniz cephesindeki harbi kazanımı ve mümkün olmazsa uzatmaya çalışacaklardır.

Balkanlar meydan muhanebesinin bittigi şu surlarda, Akdeniz meydan muhanebesi azami şiddetle alevlenecektir.

Abidin DAVER

Millî Şefin Resimleri

Her tarafta heyecanlı sevgi tezahürleriyle Halkevlerine talik ediyor

Ankara, 3 (A.A.) — Milli Şef İsmet İnönü'nün Parti merkezlerle Halkevlerine ve Odalarına imzalarile hediye etmiş oldukları fotoğrafların merasimle Şeref mevkilerine konulmasına devam edilmektedir.

Aldığımız telgraflar, Eskişehir, Muğla, Konya, Karaman ve Gediz'de bu münasebete yapılmış olan toplantılarda Türk ulusunun Milli Şefi etrafındaki sarsılmaz birliğinin ve ona karşı duyulan inanç ve sevgisinin içten ifadesi olan heyecanlı tezahüratta bulunulduğunu bildirilmektedir.

Bulgarlar

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

çerek cenuba gideceklerinin mevzuubahs olduğunu, halbuki Balkanlardaki muharebe'nin artık neticelendiğini, Bulgaristana aid toprakların Bulgar kıtaatı tarafından işgal edilmiş olduğunu yazmış; «Almanlar daha ne kadar topraklarımızda kalacaklardır?» sualini sormuştur.

MAKEDONYADA RESMÎ DİL BULGARCA

Sofya, 3 (A.A.) — Üsküp mmtakası reisinin emri ile, Bulgar dilinin, Makedonyada resmi dil olduğu ilân edilmiştir.

Harp Okuluna iltihak eden Liseliler

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Bu hitabelerden sonra Harp Okulu gençleri hep bir ağızdan Harp Okulu marşını söylemişler ve törene okul komutanının önünde yapılan bir geçit resmi ile son verilmiştir.

Harbiyeli gençler gelişlerinde olduğu gibi okula dönüşlerinde de bütün yol üzerindeki halk tarafından sevgi ve takdir ile takip edilmişlerdir.

Uzun harp

(Baş tarafı 2 nci sayfa)

melidir. Maamafih şu ciheti de gözönünde tutmak iyi olur ki Almanya bu harbe tekaddüm eden sulu zamanlarında harp içindeki bir hayata kendisini uydurmuştu. Şimdi de harp içinde sulu zamanında imiş gibi bir hayat tarzına alışmak istemektedir. Yani kısa mücadelede birinciliği aldığı gibi uzununda da sona kalmıyacağına ima etmektedir.

Tarihin en büyük iki kuvveti dünyanın her tarafında çatışmaktadır.

Hüseyin Şükrü BABAN

Yalnız bir İngiliz bombası

Kadınlara verilen bir müsamerede 400 Alman zabitanı öldürdü

Neşve Cronicle gazetesine gelen haberlere göre Nisan ayında İngiliz hava kuvvetlerinin Brest'e yaptıkları bir hücum esnasında atılan bir tek bomba ile 400 Alman subayı öldürmüştür. Bu hâdisiye Kontinantal otele, bu mntakada bulunan kocalarını ziyarete gelmiş olan subay karıları şerefine tertip edilen bir balo esnasında vukubulmuştur.

İspanya

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

ner bir nutuk söylemiş ve Plutokrasi ve bunların İspanya'daki teşkilâtına hücumlarda bulunmuş.

Sunur, ezümle demisti ki: «Plutokrasi, İspanyanın yaşamak hakkını tanımak istemedikten sonra, yeniden İspanya meselelerine karışmağa çalışıyorlar. İspanyayı kurtarmak baha nesile, İspanyol milletini heyecanla düşürmek için en inanılmazca sayıialar ve yalan haberler karyorlar. Bir gün İspanyanın üç lü pakta iltihakından, ertesi günü bunun aksinden, bir gün İspanya'nın harbe gireceğinden, ertesi günü bunun doğru olmadığından bahsediliyor. İki asır İspanyayı cebirleri altında tutanlar, İspanyanın kendi mukadderatını biz-zat kendisinin kararlaştırmasına mâni olamayacaklardır. İspanya'nın harici siyaseti, yalnız milli menfaatlere tekabül etmektedir.

İngilterede

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

19 Nisanda 21 yaşında bulunan 300 bin genç kız kayıt muamelelerini tekemmül ettirmişlerdir. Bu gün yazılan ikinci gruba mensup genç kızların ordu'daki kadın hizmetleri teşkilâtını takviye etmek için tahsisleri ihtimali vardır. Her ne kadar sanayi'de de kadın işçilere ihtiyaç varsa da kayıtları yapılan genç kızların hastabakıcılık ve gıfıllık işlerinde vazife görmeleri muhtemeldir.

BUGÜN İPEK Sinemasında

KARANLIK KUYU (Kocam polis hafiyesi)

Robert Montgomery-Rosalind Russel

Sizi 2 saat eğlendirecek, gül dürececek, merak ve heyecanlı saracak nefis bir filmde

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

Bugün saat 11 de tenzilatlı matine.

SPOR

Dün Ankarada yapılan millî küme maçları

Fener Maskespor 3-3 berabere kaldılar Galatasaray Harbiyeyi 5-2 yendi

Ankara; 3 (İkdam muhabirinden) —

19 Mayıs stadında onbini aşan bir seyirci yığını önünde yapılan millî küme maçlarında Fenerbahçe ile Maskespor ve Galatasaray ile Harbiye idman yurdu karşılaşmaları ile devam edilmektedir. İlk maç Fener ile Maskespor arasında yapılmış 3 - 3 beraberelikle neticelenmiştir.

Bu karşılaşmada takımlar şu tertipte sahaya çıkmışlardır: FENER: Lebib, Zeynel, Cihad, Ömer, Ali Rıza, Esad, Naim, Naci, Fikret, Rebi, Niya.

MASKESPOR: Melih, Reşat, Refet, Osman, Reşad, İbrahim, Mehmet Celal, Ömer, Kenan, Ahmed.

Oyun başlar başlamaz seri bir ceryan almış ve karşılıklı ataklardan sonra seri bir rüzgâra kaşı oynamasına rağmen Fenerliler rakiplerini sıkı tutmaya başlamışlardır. Sağdan hücumlarını iktisaf ettiren Fener nihayet 20 inci dakikadan Rebinin ayağı ile ilk sayısını yapmıştır. Ancak, mağlup vaziyete düşmüş olmasına rağmen enerjik oyunlarına devam eden Maskesporlular bir müddet sonra baskından sıyrılmışlar ve 28 inci dakikada 1 - 1 berabere vaziyete geçmişlerdir. Bu berabere sayısından sonra daha canlı ve anlayışlı oynamağa çalışan Maskeliler rakiplerini sıkı tutmaya koyulmuşlar ve 37 nci dakikada 2 nci sayılarını yapmışlardır.

Devre, 2 - 1 Maskesporun lehine bitmiştir. İkinci haftaym yine Fenerin biri birini takip eden atakları ile başlamış ise de bütün hatlarda ve bilhassa hücumlar arasında anlaşma teessüs edememiş olmasından hücumlar semersiz kalmıştır. Buna mukabil aynı hızla oynayan Maskespor 13cu dakikada 3cu sayısını da kaydetmiştir. Bu devrede ken disinden beklenen oyunu göstermeyen Fener 38 nci dakikada 2 nci ve 40 inci dakikada 3 nci sayısını yapmıştır. Son dakikalarda her iki taraf ta daha canlı bir oyun çıkarmış ise de netice değişmemiş ve maç 3 - 3 berabere ile sona ermiştir.

Galatasaray ile Harbiye idman yurdu arasında yapılan 2 nci karşılaşmada Galatasaray 5 - 2 galip gelmiştir.

Takımlar şu tertipte sahaya çıkmışlardır: GALATASARAY: Saim, Faruk, Adnan, Musa, Hasan, Halil, Salihaddin, Bülend, Salih, Eysak, Mehmedali.

HARBIYE: Bedri, Münür, Haşim, Yasar, Abdî, Suphi, Kemal, Sabahattin, Ertugrul, Burhan Muzaffer.

Anadoluya Göç

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Yolcularını, aynı gün saat 18 de Aksu vapuru götürülecektir.

2 - 6 Mayısta Ankara vapuru ile saat 18 de Samsuna kadar gidecek olan yolcular 8 Mayıs Perşembe günü saat 18 de kalkacak olan aynı vapurla gideceklerdir.

3 - 9 Mayıs Cuma günü saat 18 de Samsuna gitmesi mukarrer olan Tırhan vapuru o gün hareket ettirilmeyecek, 11 Mayısta Ankara vapuru ile gidecek olan yolcularla birlikte ve Aksu vapuru ile beraber tahrik edilecektir.

Hususi vapurların uğramadığı yerlere gidecekler

Diğer taraftan hususi vapurların uğramadığı iskelelere gidecek olanların meccanen sevklerine de 7 Mayıstan itibaren yolcu ve posta vapurlarile başlanılması kararlaştırılmıştır.

Sovyetler

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

muştur. Davetliler arasında mareşal Vrosilof, mareşal Sapognikof, mareşal Budyeni ve Kulik ile Sovyetler Birliğinin Berlin büyük elçisi Zanol da görülmüştür.

PRAVDA'NIN BİR MAKALESİ

Moskova 3 (A.A.) — Tass ajanı bildiriyor:

1 Mayıs Bayramına tahsis ettiği başmakalesinde Pravda gazetesi ezümle diyor ki:

1 Mayıs günü kapitalist memlekelerde yaşayan milletler, bilhassa harpten yorgun düşen muharip milletler, harpten kurtulmak, harbi tasfiye etmek ve milletler arasında sulu tesis eylemek için hürriyet sancığını daha çok yükselteceklerdir.

Sovyetler Birliği, Emperyalist harbin kudurmuş dalgaları tarafından yapılan hücumlara iyi mukavemet etmiştir. Sovyetler Birliğindeki milletler yapıcı ve sakin bir mesai hayatının bütün nimetlerini idrak etmekle bahtiyardırlar.

Sovyetler Birliğinin Stalin tarafından takip edilen hakimane dış siyaseti Sovyetler Birliğini askeri ihtifallere sürüklemek üzere emperyalistlerin çevirdikleri manevraları akamete uğratmıştır. Fakat harbe iştirak etmeyen Sovyetler Birliği hududlarının ötesinde cereyan eden hâdiselere lâkayd kalamaz. Çünkü hükümetimizin dış siyaseti milletler arasında bir sulu siyaseti vatanımızın emniyetini koruyan bir siyasettir.

Sovyetler Birliği, halihazır harbinin genişlemesine mâni olmak için açtığı mücadele siyasetini sebatla ve takip fikrile tahakkuk ettirmiştir.

Sovyet milletleri, bazı emperyalist zümrelerin Sovyetler Birliğini harbe sürüklemek hususunda besledikleri ümidi hâlâ terketmediklerini biliyor. Bunun içindir ki iktisadi varlığını ve müdafaasını her türlü vasıtalarla müraacaat ederek takviye etmek işçilerimizin başlıca vazifesidir.

Kızılordu ve donanması partinin ve hükümetin verdiği talimata uyarak ve zamanımız harbinin en yakın neticelerinden ve tekniğinden istifade edilmek suretiyle yeni usuller mucibince talim yapmaktadır.

Daily Mail diyor ki:

Vaziyet, en büyük vahamette-dir. Naziler tarafından çıkarılan Irak isyanı, muktedir olduğumuz bütün kuvvetle ezilmelidir.

Iraktan çıkarılan İngiliz kadın ve çocukları

Beyrut, 3 (A.A.) — Irak'tan gelen İngiliz kadın ve çocukları, Filistin'e gitmek üzere, Şam, Beyrut ve Haleb'den geçmektedir.

Hayfa, 3 (A.A.) — Iraktan tahliye edilen İngiliz kadın ve çocukları denberi hava yolu ile Hayfaya gelmeye başlamışlardır.

Londra, 3 (A.A.) — İngilterenin Bağdat elçisi Cornvallisden alınan haberlere göre Bağdadda sükan hüküm sürmektedir. Vaziyet gergin olmakta devam etmekte beraber sınırdaki harbi hâdisiye zühur etmemiştir.

Diğer taraftan öğrenildiğine göre petrol borularının her hangi bir tarruzdan muhafazası için icap eden tedbirler çok evvelden alınmış bulunmaktadır. Bu boruların her hangi bir kısmına el konulduğu hakkında hiç bir haber yoktur.

Bagdadda vaziyetin normal olduğu bildirilmektedir.

Son hâdiseler Londradaki Irak elçiliğinin vaziyeti üzerinde müessir olmamıştır.

Zannedildiğine göre Irak ordusunun yalnız bir kısmı İngilizlere karşı harb etmektedir.

Amerikada yeni kararlar

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

tedbir alınmış olduğu dün bildirilmiştir.

Amerika Birleşik devletleri müdafaası için istihsal dairesi şefi Knudsen ile Hillman, müdafa endüstrilerinden, işçilerini mutad yaz tatillerinden vazgeçmeğe ikna etmeği talep etmişlerdir. Tatil hakkı olan elzem işçiler, işlerini terketmedikleri takdirde cifte yermeye alacaklardır.

Diğer taraftan Ruzvelt, Kundsen ve Hollmann'a gönderdiği bir mektupda, istihsal âleti istihsalatının süratleştirilmesini ve müdafa işlerinin günde 24 saat ve haftada yedi gün devam etmesini ve müdafa istihsalinde kullanılmak üzere bütün Amerika Birleşik Devletlerinde kullanılmayan istihsal âletlerinin dikkat ve itina ile aranmasını talep etmiştir.

KÜBA ADASINDA BİR KÖRFEZ KAPATILDI

Vaşington 3 (A.A.) — Ruzvelt Küba adasındaki Guantanamo körfezinin kapatılmasını ve bu mntakta üzerinde tayyare uçuşlarının men'ini emretmiştir. Mezkûr körfeze yalnız Birleşik Amerika Devletlerine aid harp gemileri ile askeri tayyareler girebilecektir.

İrakta çarpışma devam ediyor

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

miş olması muhtemel görülmektedir.

Neşve York 3 (A.A.) — Irak hükümetinin Almanya'ya yaptığı müraacaat üzerine İngiliz kntalarının Bağdad üzerine yürümek emrini aldıkları zannedilmektedir.

Ankara, 3 (adyo Gazetesi) — Irak hükümeti, hizmetinde bulunan ecnebi memurları azle ve memlekettin çıkarmaya karar vermiştir. İraktaki ecnebi memurların İngilizler olduğu şüphesizdir.

RAŞİD ALİ ALMANYADAN YARDIM İSTEDİ

Londra 3 (A.A.) — Røyter: Dün akşam Londrada iyi bir kaynaktan haber verildiğine göre, Irak hükümeti reisi Raşid Ali, İngiltere'ye karşı Almanyanın yardımını talep etmiştir.

IRAK HALKINA HITABE

Londra, 3 (A.A.) — İngiliz radyosu, arapça nesriyatında, Irak halkına aşağıdaki hitabeyi yapmıştır:

Irak milleti,

Şahsi menfaatleri için İngiltere ile kavga arıyan ve memleketinizin menfaatlerine hiyanet etmiş olan Raşid Ali'yi ve bu birkaç askeri şefi reddet ve kov. Raşid Ali, Irak kanunuesasını ihlâl etmiş ve memlekettin kovduğu meşru Kral Naibinin hayatını tehdit etmiştir.

Raşid Ali, Mihverin emri ile harbi Irak'a teşmil hazırdır ve şur'atle reddedilip kovulmazsa, memleketime müthiş ızdıraplar getirecektir. Sulu içinde yaşamak arzu ediyorsanız, para ile satılmış entrikacıları deviriniz ve kanun ve nizam yeniden hüküm sürsün.

İngiliz gazetelerinin mütealeaları

Londra, 3 (A.A.) — Reuter:

Bu sabahki İngiliz gazeteleri, bilhassa İngiliz - Irak hâdisesi ile meşgul olmaktadır. Gazeteler, mütefikan bu hâdisenin sebebinin Mihver devletlerinin entrikalarına atfetmekte ve Irak'ın ekonomik ve stratejik ehemmiyetini tebarüz ettirmektedir.

Daily Mail diyor ki:

Vaziyet, en büyük vahamette-dir. Naziler tarafından çıkarılan Irak isyanı, muktedir olduğumuz bütün kuvvetle ezilmelidir.

Iraktan çıkarılan İngiliz kadın ve çocukları

Beyrut, 3 (A.A.) — Irak'tan gelen İngiliz kadın ve çocukları, Filistin'e gitmek üzere, Şam, Beyrut ve Haleb'den geçmektedir.

Hayfa, 3 (A.A.) — Iraktan tahliye edilen İngiliz kadın ve çocukları denberi hava yolu ile Hayfaya gelmeye başlamışlardır.

Londra, 3 (A.A.) — İngilterenin Bağdat elçisi Cornvallisden alınan haberlere göre Bağdadda sükan hüküm sürmektedir. Vaziyet gergin olmakta devam etmekte beraber sınırdaki harbi hâdisiye zühur etmemiştir.

Diğer taraftan öğrenildiğine göre petrol borularının her hangi bir tarruzdan muhafazası için icap eden tedbirler çok evvelden alınmış bulunmaktadır. Bu boruların her hangi bir kısmına el konulduğu hakkında hiç bir haber yoktur.

Bagdadda vaziyetin normal olduğu bildirilmektedir.

Son hâdiseler Londradaki Irak elçiliğinin vaziyeti üzerinde müessir olmamıştır.

Zannedildiğine göre Irak ordusunun yalnız bir kısmı İngilizlere karşı harb etmektedir.

Amerikada yeni kararlar

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

tedbir alınmış olduğu dün bildirilmiştir.

Amerika Birleşik devletleri müdafaası için istihsal dairesi şefi Knudsen ile Hillman, müdafa endüstrilerinden, işçilerini mutad yaz tatillerinden vazgeçmeğe ikna etmeği talep etmişlerdir. Tatil hakkı olan elzem işçiler, işlerini terketmedikleri takdirde cifte yermeye alacaklardır.

Diğer taraftan Ruzvelt, Kundsen ve Hollmann'a gönderdiği bir mektupda, istihsal âleti istihsalatının süratleştirilmesini ve müdafa işlerinin günde 24 saat ve haftada yedi gün devam etmesini ve müdafa istihsalinde kullanılmak üzere bütün Amerika Birleşik Devletlerinde kullanılmayan istihsal âletlerinin dikkat ve itina ile aranmasını talep etmiştir.

KÜBA ADASINDA BİR KÖRFEZ KAPATILDI

Vaşington 3 (A.A.) — Ruzvelt Küba adasındaki Guantanamo körfezinin kapatılmasını ve bu mntakta üzerinde tayyare uçuşlarının men'ini emretmiştir. Mezkûr körfeze yalnız Birleşik Amerika Devletlerine aid harp gemileri ile askeri tayyareler girebilecektir.

Amerikada yeni kararlar

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

tedbir alınmış olduğu dün bildirilmiştir.

Amerika Birleşik devletleri müdafaası için istihsal dairesi şefi Knudsen ile Hillman, müdafa endüstrilerinden, işçilerini mutad yaz tatillerinden vazgeçmeğe ikna etmeği talep etmişlerdir. Tatil hakkı olan elzem işçiler, işlerini terketmedikleri takdirde cifte yermeye alacaklardır.

Diğer taraftan Ruzvelt, Kundsen ve Hollmann'a gönderdiği bir mektupda, istihsal âleti istihsalatının süratleştirilmesini ve müdafa işlerinin günde 24 saat ve haftada yedi gün devam etmesini ve müdafa istihsalinde kullanılmak üzere bütün Amerika Birleşik Devletlerinde kullanılmayan istihsal âletlerinin dikkat ve itina ile aranmasını talep etmiştir.

KÜBA ADASINDA BİR KÖRFEZ KAPATILDI

Vaşington 3 (A.A.) — Ruzvelt Küba adasındaki Guantanamo körfezinin kapatılmasını ve bu mntakta üzerinde tayyare uçuşlarının men'ini emretmiştir. Mezkûr körfeze yalnız Birleşik Amerika Devletlerine aid harp gemileri ile askeri tayyareler girebilecektir.

Amerikada yeni kararlar

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

tedbir alınmış olduğu dün bildirilmiştir.

Amerika Birleşik devletleri müdafaası için istihsal dairesi şefi Knudsen ile Hillman, müdafa endüstrilerinden, işçilerini mutad yaz tatillerinden vazgeçmeğe ikna etmeği talep etmişlerdir. Tatil hakkı olan elzem işçiler, işlerini terketmedikleri takdirde cifte yermeye alacaklardır.

Diğer taraftan Ruzvelt, Kundsen ve Hollmann'a gönderdiği bir mektupda, istihsal âleti istihsalatının süratleştirilmesini ve müdafa işlerinin günde 24 saat ve haftada yedi gün devam etmesini ve müdafa istihsalinde kullanılmak üzere bütün Amerika Birleşik Devletlerinde kullanılmayan istihsal âletlerinin dikkat ve itina ile aranmasını talep etmiştir.

KÜBA ADASINDA BİR KÖRFEZ KAPATILDI

Vaşington 3 (A.A.) — Ruzvelt Küba adasındaki Guantanamo kör

HAFTALIK ASKERİ İCMAL

İngilterenin Basradaki vaziyeti kuvvetlidir

Yazan: Emekli Kurmay İ. B.

Habeşistanda İtalyanların Şimal grubu Dessie mintakasında tekrar dağıtılmış Dessie, Bahbar ve Debbu mevkiileri işgal edilmiştir. Başkumandan Kont d'Aosta bir tayyare ile şimalde kaçırmıştır. Bu mintakada hareket eden şimal ve cenup kolları Ambalag'ye doğru yaklaşmaktadır. İtalyanların Cemma mintakasında bulunan cenup grupuna karşı İngiliz ileri hareketi devam etmektedir.

Habeşistandaki İtalyan mukavemeti kırılmıştır. Bundan sonra İtalyanlar daha küçük gruplara ayrılarak bir müddet çete muharebeleri yapabilirler. İtalyan başkumandanının kaçtığı bir sırada Habeş imparatorunun Adis Abeba'ya merasimle girmesi İtalyan doğu imparatorunun inhidamına iki zid delil teşkil etmektedir.

Libyada:

27 - Nisan akşamı Alman İtalyan kuvvetleri üç köl halinde Mısır hududunu bazı noktalardan geçtiler ve şarka doğru 8-10 kilo metre kadar girmişe muvaffak oldular. Sollum tamamile Almanların eline geçti. Fakat ileri hareketi devam etmedi, faşe müşkülât, sıcaklar, kum fırtınaları, İngiliz kitalarının hırpalama hareketleri karşısında Alman İtalyan ileri hareketi ilerleyemedi. Fakat 30 Nisan akşamı Tobruk kalesine yeniden bir taarruz başladı. Bu muharebe hâlâ devam ediyor. Alman İtalyan zırhlı kitaları kaleden dış hatlarına girmişe muvaffak oldular. Bu seferki taarruza iştirak eden kara ve hava kuvvetleri daha fazladır. Vaziyet buharanlıdır; hava bombardımanları altında tank ve zırhlı vasıtaların taarruzlarına dayanmak çok müşküldür. Müdafilerin önlerindeki zırhlı vasıtalarla rahatça uğraşabilmeleri için havadan himaye edilmeleri lâzımdır. Her kara müdafaasında hava taarruzla birlikte yapılması lâzımgeldiğini bu harp tecrübeleri göstermiştir.

Libyada dikkate değer bir nokta da şudur: Alman İtalyan ordusunun geri muvasalası hava yoluna ve nakliye tayyarelerine inhisar ediyor. Böyle bir ordunun deniz aşırı ve göllerde büyük bir harekete girişmesi askerlik âleminde yepyeni bir harekettir. Balkanlarda harp bitmiş olduğundan Almanlar Mora üzerinden sevkedecekleri hava filolarıyla Libya cephesini takviye edebilirler. Mora üzerinden de hava ikmal nakliyatı yapabilirler.

İngilizlerin Mersamatruh'da ne kadar kuvvet topladıkları meçhuldür. Yunanistandan dönen birliklerin zırhlı vasıtaları orada bırakıldığından makinelı vasıtalarla herhalde ihtiyaç fazladır. Amerikan Hind yolları Mısır cephesine yardım etmek istemesi de bunu gösteriyor. Bu sebeple İngilizlerin şimdiki hareket planı; Alman İtalyan ordusunu mevzii muharebelerle yıpratmak ve tedafii şekilde hareket etmektir.

Garbi Akdenizde:

Cebelüttarığın müdafası günden güne ehemmiyet kazanmaktadır. İlk günlerde düşündüğümüz ve hile İngilizler İspanyollara aid olan Elceziras, Septe ve Tanca mevkiilerini şimdiden işgal etmelidirler. Cebelüttarik ancak bu sayede müdafa edilebilir, ve tesirsiz bırakılmak tehlikesinden kurtulur. 158 senedenberi Cebelüttarik bir istila tehlikesine maruz kalmamıştır. Almanların bidadette taarruz etmemeleri hata idi. Şimdi bu hatayı tamire azmetmiş görünüyorlar. Bu maksadla Pirene Alman kitaları toplanmakta ve İspanyol fasına mahud Alman seyyahları akmaktadır. Cebelüttarik durum bir hedefdir. Her duran hedef hava taarruzlarına dayanmağa veya havadan emin kalmaga mecburdur. İngilizlerin Tarantoda İtalyanlara yaptıklarını Almanlar İngilizlere karşı Cebelüttarikta yapabilirler.

Cebelüttarığın müdafaasında İngilterenin karşılaştığı müşkülât, Fransa ve İspanyanın alacakları vaziyete bağlıdır. Fransa donanmasını teslim ederse ve İspanya boyun eğerse, Cebelüttarik karadan, havadan ve denizden büyük ve şiddetli bir taarruza uğrayacaktır.

Atlas denizinde:

Amerika İngiltereye gönderdiği malmemeyi kendi gemi kafileleriyle Britanya adasında teslim etmek yolunu tuttu. Bu maksadla Amerikan harp gemileri Almanların harp mintakası ilân ettikleri sahalarda devriye gezmeğe başladılar. Almanya Amerikan gemilerini de batıracağını bildirdi.

Atlasda Almanlar hava ve deniz üssü olarak hiç bir adaya sahip değildir. Tayyareler ve deniz harp vasıtaları Avrupa sahilindeki esas üsslerine bağlıdır. Bu vasıtalar İngiliz Amerikan donanmalarını mağlup edecek kudrette değildir. Atlas muharebesi Almanların tamamile aleyhine dönmüştür.

Irakta:

İngilizler, Irak hükümetinin Berlin tesirle daha fazla vaziyetler çıkarılmasına mâni olmak maksadile Basraya taahhüdlere uygun şekilde asker çıkardılar. Fakat Irak hükümeti Berlin'den aldığı muhtemel direktiflere te'ban askeri hareketi geçti. 2 - Nisan'da Habbaniye hava meydanına topçu ateşi açtı ve Irak ordusu bu mintakada toplanmağa başladı. Topçu muharebesi şimdi iki tarafın piyade kitalarına sirayet etmiştir. Irak ordusu 50-60 bin kişiden ibarettir. Bir yerden yardım görmesi ihtimali yoktur. İngilizlerin Basra limanında vaziyeti kuvvetlidir. İngilizler, petrol mintakasında, Filistin sahillerinde ve Suriye hududlarında hazırlıklı bulunmağa lüzum görmüştür. Şarki Akdenizin şark sahillerinde kuvvetli bulunmak İngiltere için hayati ehemmiyeti haizdir.

Maarif Vekillüğinden

1 — 2259 sayılı kanunun tabline dair olan talimatnameye göre bir alfabe kitabı ile ilkokulların 4 ve 5 inci sınıfları için bir Yurt bilgisi kitabı yazılması ayrı ayrı müsabakaya konulmuştur.

2 — Yurt bilgisi kitapları müsabakası müddeti 1 Haziran 1941 tarihinde başlamak ve 31 İlcinikânın 1942 Cumartesi günü saat 13 de bitmek üzere sekiz aydır.

3 — Alfabe kitabı müsabakası müddeti 1 Haziran 1941 tarihinden başlamak ve 29 İlcinikânın 1941 Cumartesi saat 13 de bitmek üzere altı aydır.

4 — Yurt bilgisi kitapları müsabakasına iştirake karar verenler 31 İlcinikânın 1941 Cuma günü akşamına ve alfabe kitabı müsabakasına iştirake karar verenler 30 Ağustos 1941 Cumartesi günü saat 13 e kadar bir dilekçe ile Maarif Vekillüğüne müracaat ederek bu müsabakalara girecekler destferine isimlerini yazdırarak bir numara amcalklardır.

5 — Müsabakada birinciliği kazanan kitaplar üç yıl müddetle okullarda okutulacak ve her ders yılı için Yurt bilgisi kitaplarının birer ve alfabe için de beş yüzer lira telif hakkı verilecektir.

İkinci çıkacak kitapları yazarlara bir defaya mahsus olmak üzere birincinin müellifine verilen bir yıllık, üçüncü, dördüncü ve beşinci çıkacaklara da birer defaya mahsus olmak üzere kitap başına ikişer yüz lira mükâfat verilecektir.

6 — Müsabakaya gireceklerin eserlerini üç nüsha olmak üzere makine ile ve kâğıtların yalnız bir tarafına yazmış olarak Maarif Vekillüğüne makbuz mukabilinde vermeleri veya göndermeleri lâzımdır. Kitaba konulacak resim, şekil, grafik vesairenin asıllarının yalnız bu nüshalardan birinde ve yerlerine konulmuş olarak bulunması kâfidir. Müsabakaya basılmış bir kitapla girenler de kitabın üç nüshasını verecek veya gönderceklerdir.

7 — Müsabakaya girenlerin eser müsveddeleri birlikte, eserleri kabul edildiği takdirde eserlerini ilân edilen telif hakkı mukabilinde ve her türlü tasarruf hakkından vaz geçerek Maarif Vekillüğüne üç yıllık bir devre için terkettilerini ve kitabın o devre içindeki her basılışının son tashihlerinin kendileri veya kendi mes'uliyetleri altında tayin edecekleri diğer bir zat tarafından yapılacağını gösterir noterlikten tasdikli bir taahhüt senedi vermeleri de lâzımdır.

8 — Kitaplarda bulunması lâzımgelen pedagojik ve teknik vasıfları gösteren şartnâmeler ile noterliğe tasdik ettirilecek taahhüt senedinin formülünü Maarif Vekillüğü Neşriyat Müdürlüğünden alınabilir. Mektupla isteyenlerin 6 kuruşluk bir posta pulunu da birlikte göndermeleri lâzımdır. (2178-3034)

Sihhat memuru aranıyor

Türk Hava Kurumu havacılık dairesi için aşağıdaki şartları haiz olmak üzere 75 lira ücretle bir sihhat memuru alınacaktır.

Taliplerden İstanbulda bulunanların Türk Hava Kurumunda havacılık mümessillüğüne ve diğer mahallede bulunanların da Ankara'da havacılık dairesi genel direktörlüğüne müracaatları ilân olunur.

- 1 — Sihhiye Mektebi mezunu olmak
- 2 — Yaşı 40 dan yukarı bulunmamak ve faal hizmete elverişli olduğuna dair tabip raporu bulunmak.
- 3 — Şimdiye kadar çalışmış olduğu yerlerden verilmiş iyi hal kâğıtlarının bulunması.
- 4 — Kabul edilecek olan Sihhat memuru İnönü kampında istihdam edilecektir. (3313)

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınza Derhal Keser

Kıbrıs'da günde 3 kase alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ. HER VERDE PULLU KUTULARI İSRARLA İSTEYİNİZ

Haydarpaşa Lisesi Satın Alma Komisyonu Reisliğinden:

5 Mayıs 1941 pazartesi günü saat 14.30 da İstanbul Beyoğlunda Karlıman karşısında liseler muhasebeciliği binasında toplanacak komisyonda 1199 lira 45 kuruş keşif bedelli Haydarpaşa Lisesi Neon tesiatı açık eksiltmeye konulmuştur.

Mukavele projesi, eksiltme Nafia Müdürlüğü Umumi, hususi ve fenni şartnameleri proje ve keşif hülasasıyla buna ait diğer evrak mektepte görülebilir. Muvakkat teminat: 90 liradır.

İstekillerin en az bir taahhütte (1000) liralık bu işe benzer iş yaptığna dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul Vilâyetine müracaatla eksiltme tarihinden - tatil günleri hariç - üç gün evvel alınmış ehliyet ve 941 yılına ait ticaret odası vesikaları ile gelmeleri. (3044)

Karacabey Merinos Yetiştirme Çiftliği Müdürlüğünden:

Müessese istihsalâtından 2000 kilo İngiliz çim tohumu açık arttırmaya çıkarılmıştır. Beher kilosuna tahmin otunan fiyat 100 kuruştur. Arttırma 14/Mayıs/941 tarihine tesadüf eden çarşamba günü saat 15 de çiftlik müdürlük binasında yapılacaktır. Şartname Bursa Merinos müfettişliği ile çiftlik muhasebesinden her gün görülebilir. Muvakkat teminat 150 liradır. İstekillerin aynı gün ve saatte çiftlikte bulunmaları. (3334)

İstanbul Asliye Birinci Ticaret Mahkemesinden:

941/59

David Bauer - Halefi - İvor Bauer arafından İstanbul'da Galatada Yolcu alınıu sırasında (Mesajeri Maritim) Hüseyin tarafından arzuhale istemmiş olmakla Ticaret kanununun 638 inci maddesi mucibince ziyaa uğradığını iddia olunan işbu Konşimentonun 45 gün zarfında Mahkemeye ibrazı ve ibraz edilmediği takdirde iptaline karar verileceği ilân olunur. (4145)

Büyük tarihi roman: 87

Sultan Aziz Nasıl Öldürüldü?

Yazan: M. Sami Karayel

Velhasıl, Rifat bey İstanbul'a gelerek gerek vukuuhali ve gerek Mehmed Ali paşanın iki gün sonra davetle kendisine tevdi ettiği hususi ve gizli müsâlâha suretini Babâliye arzetti.

Evvelce İstanbulda Babimeşi - hatte akdedilen umumi mecliste Mehmed Ali paşa müstedyatının reddine karar verilmiş, hattâ Akkâ eyaletinin itasından bile sarfınazar edilerek Sayda Safd ve Beyrut sancakları ilithakile Akkâ eyaleti Bahrişefid boğazi muhafızı Sadrişbak İzzet Mehmed, Kudüs, Nablus ve Gazze sancakları ilithakile Şam eyaleti Konya müşiri Hacı Ali, Haleb eyaleti Siivas müşiri Esad.

Tarsus sancâğıle eyaleti ferik İzzet, vezaret rütbesile Gird e - yaleti mülhakatile beraber Gird

muhafızı Mirmiran Mustafa... Cidde eyaleti Bağdada ilhaken Bağdâd valisi Ali Rıza paşalara tevcih edilmiştir.

Mehmed Ali paşanın ikinci mühleti geciktirmiş olmasına mebnî üçüncü defa Mısır eyaleti Akkâ yeni valisi İzzet Mehmed paşaya ihale kılındı.

Dört devlet konsolosları dahi son olarak kararı tebliğ ederek İskenderiyyeyi terkettiler.

Şamda bulunan İngiliz konsolosluğu ile memurları.. Mısırdaki asker alınıyormuş diyerek Cebellübnan Marunleri ile Dürzülerini ayağa kaldırmışlardı.

Fransızlar, İngilizlere mağlup olmuşlardı. İngiliz casuslarının göstermiş oldukları muvaffakiyeti gösterememişlerdi.

Dört devlet donanmaları da

harf hareketına ve Mehmet Aliyi takibe başladılar. İzzet Mehmet Paşa kumandasında kâfi asker olduğu halde Kıbrıs sularına gelirken Şam sahillerinde bulunan İngiliz ve Avusturya harp sefinele-

rile müştereken Beruta yakın Cün ye mevkiine asker döktü.

İngiliz ve Avusturya gemilerinden birer bölük asker, bin beş yüz İngiliz piyadesi, yedi sekiz bin Türk askeri çıkarıldı. Berut topa tutuldu.

Bu esnada Fransa kabinesi reisi Mösyö Tiyer kabinesi bu İngiliz politikasının gösterdiği muvaffakiyet karşısında nihayet sukut etti.

Diğer taraftan Suriye ihtilâli şiddet kesbederek İbrahim Paşa müşkül mevkide kaldı. Cebellübnan hâkimi Mr Beşir de emlakle hayatının mahfuziyet ve masnusu-

yetini teminle İngilizlere iltica ile ordugâha geldi.

Nihayet Mısır askeri taraf taraf

yolunda büyük hattı ric'atini temin maksadile Berutun iki saat ötesinde Halâs isimindeki mevkide bulunan askerlerini bozarak perişan eyledi.

İbrahim Paşa güç hal ile firar edip kurtulabildi. Bu ane kadar reyinde duran Mehmet Ali Paşa, Fransız kabinesinin sukutu, oğlu İbrahim Paşa ordusunun bozulması, Suriye ahvalinin günden güne vahamet kesbeylemesi ve bilhassa Fransadan aldığı son cevapta-

Fransanın kendisini terkettiğini anlaması üzerine Mehmet Ali Paşa İngilizlere dehalet etti.

Bunun üzerine İngilizler, Mehmet Ali Paşadan Mısır donanmasının teslimini talep ettiler. Ve bu suretile İngilizlerin dediği oldu.

Mehmet Ali Paşa da askerlerle Suriyeden ve Şamdan çekildi. Avdetinde Süveyş tarikiile karmakara- rısk ve haritasız hareket ettiğinden geri kalan kuvvetlerini de çöldürmüştü.

İbrahim Paşa şaşırmıştı. İngilizler İbrahim Paşanın Şam

MİLLÎ PİYANGO

6 NCI TERTİP

Birinci çekiliş 7 Mayıs 1941

İkramiye adedi	İkramiye miktarı	İkramiye tutarı
1	20.000	20.000
2	10.000	20.000
4	5.000	20.000
30	2.000	60.000
30	1.000	30.000
60	500	30.000
120	250	30.000
300	100	30.000
600	50	30.000
3.000	10	30.000
30.000	2	60.000
34.147	Yekûn	360.000

BİR veya İKİ
lira mukabilinde
bunlardan biri
sixin olabilir!

PARA
HAYAT YARIŞININ
DİREKSİYONUDUR

İDARESİNİ BİLEN İŞ BANKASINDA
İKRAMİYELİ HESAP AÇAR

T. İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları

1941 İkramiye plânı

KEŞİDELER : 4 Subat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İlcinikânın tarihlerinde yapılır.

1941 İkramiyeleri

1 adet 2000 Liralık	= 2000 — Lira
3 " 1000 "	= 3000 — "
2 " 750 "	= 1500 — "
4 " 500 "	= 2000 — "
8 " 250 "	= 2000 — "
35 " 100 "	= 3500 — "
80 " 50 "	= 4000 — "
300 " 20 "	= 6000 — "

İnşaat ilânı

Sümerbank birleşik pamuk ipliği ve dokuma fabrikaları müessesesi müdürlüğünden

I — Eregli bez fabrikası İvriz kuvvet santrali çift makinist evleri ve yolları vahidi fiyat esasile ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. İşbu inşaatın muhatbının keşif bedeli 27.916,04 liradan ibarettir.

II — Eksiltme evrakı iki lira mukabilinde, Sümerbank binasında birleşik pamuk ipliği ve dokuma fabrikaları müessesesi müdürlüğünden alınabilir.

III — Eksiltme 12/5/941 tarihine müsâdîf pazartesi günü saat 16 da Ankara'da Sümerbank B. P. İ. ve D. F. müessesesi müdürlüğünde yapılacaktır.

IV — Muvakkat teminat miktarı 2.018,70 liradır.

V — İstekiller teklif evrakı meyanına; şimdye kadar yapmış oldukları bu kabil işlere, bunların bedellerine ve hangi bankalarla muamelede bulunmuş olduklarına dair vesikalari koacaklardır.

VI — Teklif mektuplarını havi zarflar kapalı olarak ihale günü saat 15 30 kadar makbuz mukabilinde Ankara Sümerbank B. P. İ. ve D. F. müessesesi müdürlüğü muhaberâtı gelligine teslim edilecektir.

VII — Posta ile gönderilecek teklifler nihayet ihale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfın kanunî şekilde kapatılmış olması lâzımdır. Postada vaki olabilecek gecikmeler pazarı itibare alınmayacaktır.

VIII — Müessese bu ihaleyi icrada serbesttir. (2261) (3213)

Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

Muhammen bedeli (2720) lira (25) kuruş olan muhtelif eb'atta 1755 kilo Piriç levha 13/5/941 Sah günü saat (10.45) onu kırk beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki Komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (204) lira (2) kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesikile birlikte eksiltme günü saatine kadar Komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnâmeler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (3459)

Hava Gedikli Namzetlerine

Gedikli namzetlerinden 15 - 18 yaşında olup muayene kazanmış ve evrakları tamamlanmış olanlar 5/Mayıs /1941 pazartesi sevkileceklerindenden bunların pazartesi saat 6 da kurumda bulunmaları ilân olunur. (3409)

Sahibi: E. İZZET, Neşriyat Direktörü: Cevdet Karabilgin

Basıldığı yer: 'Son Telgraf' Matbaası